

Sprízněné duše

*Pravdivé příběhy
o silném poutu
mezi zvířaty a lidmi*

Janice Ryan

KOJAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2009 by Folklore Publishing Ltd.
Published with permission
of the Folklore Publishing Ltd., Alberta, Canada
Translation © Jana Vlčková, 2020
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu AMAZING ANIMALS
poprvé vydaného nakladatelstvím Folklore Publishing Ltd. v
roce 2009
přeložila Jana Vlčková
Redakční úprava Otilie Grezlová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2020
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-401-4

ČÁST PRVNÍ

Jaké příjemné překvapení!

Jsem pro, aby zvířata měla stejná práva jako lidé.

Je to důkaz ryzího člověčenství.

Abraham Lincoln

Sdílíme tuto planetu se zbytkem přírodního světa. Navazujeme vztahy a přátelství s ostatními živočišnými druhy, což je koneckonců podstatou života. Všechno je o vztazích – mezi lidmi i zvířaty. A prostřednictvím těchto vztahů dostáváme zpětnou vazbu o tom, kdo jsme.

Kdysi dávno jsem vyslechla historku, která mě dojala a hluboce zasáhla. Původně vyšla pod názvem *Chlapec a hvězdice* a její autorkou byla Loren Eiseleyová. Od té doby byla mnohokrát převyprávěna a citována.

Zde je moje verze:

Jistý muž se jednoho dne procházel po pláži, když vtom si všiml chlapce, jak něco sbírá a opatrně to hází do oceánu.

Došel k němu a zeptal se ho: „Co to děláš?“

Chlapec odpověděl: „Zachraňuji mořské hvězdice. Nastává odliv, a pokud se nedostanou včas do vody, tak umřou.“

Muž namítl: „Tahle pláž měří několik kilometrů a uvízly na ní stovky hvězdic. Nemůžeš je všechny zachránit. Tak jaký je v tom rozdíl?“

Kluk se zamyslel, potom se sklonil a zvedl další hvězdicu.

„Ale tuhle ano! V tom je ten rozdíl.“

Strážní andělé

*Všechny živé bytosti mají stejnou duši,
i když těla se liší.*

Hippokrates

Ačkoliv žádné zvíře nikdy dobrovolně nenarukovalo, mnohá sloužila v armádě. Tvrdě pracovala a pokládala život ve válečných konfliktech. Často umírala, aby zachránila lidi, a následně byla velebena za svoji statečnost.

Sem tam se objeví titulek informující o zvířecím zachránci v našem okolí: „*Pes našel lyžaře zasypaného lavinou.*“ Nebo: „*Prase zachránilo rodinu před požárem.*“ Jeden takový jsem našla i ve výtisku novin *New York Times* z 8. května 1903. Stojí v nich: „*Papoušek zachránil život svému krvácejícímu pánovi. Křičel tak dlouho, dokud nepřivolal pomoc.*“

Dokonce i v roce 1903 lidi zajímaly podobné historky, které zahřály u srdce. Je dobré vědět, že i mezi zvířaty jsou strážní andělé – ať už chlupatí, opeření nebo s ploutvemi – kteří nás hlídají a zasáhnou v náš prospěch ve chvíli, kdy to nejméně čekáme.

Matka gorila zachránila lidské mládě

Vědci dávno vědí, že s opicemi z řádu primátů, jako jsou gorily a šimpanzi, sdílíme 97,7 procent DNA. Naši nejbližší příbuzní disponují velkým mozkem, schopností učit se, předávat informace a vyrábět a používat nástroje.

Ačkoliv se lidé dorozumívají prostřednictvím důmyslného jazyka, lidoopi dokonce překonávají i tuto hranici. Koko, nejznámější gorila na světě, komunikuje s lidmi prostřednictvím znakové řeči. Rozlišuje a používá více než 1 000 gest a chápe víc než 2 000 anglických výrazů. Představte si, že se podíváte do očí velkému lidoopovi a vyměňujete si s ním myšlenky a pocity.

Dian Fosseyová, která se dlouhá léta zabývala studiem života a chování goril, otevřela světu oči a umožnila lidem nahlédnout do jejich soukromí. Zasloučila si celý svůj život, snažila se jim porozumět a ze všech sil je chránila před pytláky. Veřejně proti lovcům vystupovala, což se jí stalo osudným, protože byla v Africe za svoje názory zavražděna.

Další odbornice na primáty, Jane Goodallová, dále studuje životní návyky šimpanzů a apeluje na ostatní, aby pomáhali zachovat zbytky přežívajících populací. Nabádá vědce, aby přestali tato inteligentní zvířata používat k pokusům a trápit je v laboratořích. Obě ženy lvím podílem přispěly k citlivějšímu vnímání našich nejbližších příbuzných z živočišné říše.

Čím více se o těchto zvířatech dozvídáme, tím víc se stírá rozdíl mezi námi a jimi. Charles Darwin ve svém díle *The Descent of Man* (O původu člověka, vyšlo v roce 1871) uvádí, že každé zvíře, obdařené sociálními instinkty – schopností a potřebou vzájemné interakce

s ostatními – „*bude nevyhnutelně obdařeno smyslem pro morálku nebo svědomím v případě, že se jeho intelekt vyvine stejně nebo téměř stejně dobře jako u člověka.*“

Ačkoliv ne všichni lidé věří, že zvířata mají smysl pro morálku nebo svědomí, mnozí z těch, kteří 16. srpna roku 1996 navštívili pavilon goril brookfieldské zoologické zahrady, byli ochotni to připustit. Žádný z nich nikdy nezapomene, co se tehdy stalo. Tato událost se připomíná pokaždé, kdy přijde na přetřes „chybějící článek“ mezi lidmi a lidoopy.

Toho dne lidé oblehli bambusový plot obklopující výběh goril a s hrůzou sledovali, jak se tříletý chlapec nešťastnou shodou okolností zřítíl do výběhu goril, umístěného sedm metrů pod ochozem pro návštěvníky. Ležel dole v bezvědomí a kolem něho kroužilo několik goril nížinných, zvědavých, kdo je to nečekaně navštívil.

Chlapecova matka pochopitelně propadla panice. Pracovníci zoo okamžitě zareagovali, ale než stačili dítě z výběhu vyzvednout, osmiletá samice jménem Binti Jua se pro dítě natáhla.

Přihlízející neměli ponětí, co mají očekávat. Když se gorila přiblížila ke kloučkovi, napětí vzrostlo. Gorily jsou velké a silné. Samice běžně váží mezi osmdesáti až devadesáti kily, ale hmotnost samce se může vyšplhat až ke sto devadesáti kilogramům. Binti Jua byla sice menší než ostatní samice a vážila pouhých sedmdesát pět kilo, ale i tak budila respekt.

To, co následovalo, bylo bezesporu podivuhodné. Binti Jua si přesunula svoje mládě, Koolu, na záda, sklonila se a něžně zvedla chlapečka do náruče. Zdálo se, že vycítila, že je zraněný, a když jí cestu zkřížila jiná gorila, otočila se k ní zády, jako by hošíka chránila. Dominantní samec

toho dne ve skupině nebyl, což bylo štěstí, protože by si přítomnost nečekaného návštěvníka mohl vysvětlit jako hrozbu.

Binti Jua opatrně nesla dítě v chlupatých pažích. Sama byla matkou poprvé a zacházela s ním jako s vlastním mládětem.

Chlapečkova hlava spočívala na její levé paži, pravou podpírala jeho tělo a nohy. Ostatní členky tlupy na ni udiveně zíraly. Pozoruhodné bylo zejména to, že Binti Jua po celou dobu pravou rukou jemně poplácávala dítě po zadečku, jako by ho uklidňovala a dávala mu na vědomí, že je všechno v pořádku. Lidská máma by si počínala stejně.

Zaměstnanci zoo se pokoušeli gorily nasměrovat do pavilonu. Pomocí tří hadic s vodou puštěnou na podlahu jim dávali na vědomí, že se mají vrátit do ubikací, kde nocují. Binti Jua použila k odchodu jiná dvířka než ostatní. Ošetřovatelé ji naučili, aby jim přinášela své mládě na pravidelné prohlídky. Proto jak byla zvyklá, urazila Binti Jua přibližně osmnáctimetrovou vzdálenost ke dvířkům s chlapečkem na ruku. Ale místo aby jimi prošla do své ložnice, opatrně položila lidské mládě před vchod. Nato se s vlastním mládětem na zádech připojila k ostatním gorilám.

Ošetřovatelé zůstali dočista ohromení. Binti Jua jim dítě jednoduše doručila jako mnohokrát předtím svého potomka. Chlapce odvezli do nemocnice, kde strávil čtyři dny a naštěstí se úplně uzdravil.

Shodou okolností je Binti Jua neteří Koko, slavné „zpívající“ gorily. Odchovali ji v zoo v San Francisku a později ji převezli do zoo v Brookfieldu, aby se připravila na příchod svého potomka. Uměle odchovaná zvířata často postrádají schopnost postarat se o mláďata a k rodičovské

roli bývá nutné je vycvičit tím, že se jim umožní sledovat příslušníky svého druhu a osvojit si jejich chování. Binti Jua musela být vzorná žákyně.

Událost se objevila na webových stránkách Nadace Gorila, což je organizace zaměřená na ochranu goril. Působí zde doktorka Penny Pattersonová, která společně s Koko pracuje na poli mezidruhové komunikace. Její zjištění během let výrazně ovlivnilo vnímání gorilí inteligence.

Doktorka Pattersonová napsala: „*Ačkoliv ke zvednutí dítěte mohl Binti vést mateřský instinkt, svoji inteligenci projevila tím, že je odnesla ke dveřím, kudy vstupovali její ošetřovatelé.*“

Jako primatoložka zjistila, že pečující chování je u gorilích samic běžné. Mateřský instinkt Binti Jua nabádal, aby projevila starost a zájem o zraněné dítě. Stejně by postupovala, kdyby se jednalo o člena její tlupy. Svým činem dokázala, že gorily umí být něžné a ohleduplné, čímž boří mýtus, podle nějž se jedná o agresivní a bezcitné tvory.

Jeden z návštěvníků zachytil celou událost na video, jeho nahrávka obletěla svět a dostala se do novinových titulků. Binti Jua byla prohlášena za hrdinku mezinárodního formátu. Mluvilo se o ní v show Oprah Winfreyové a magazín *Newsweek* ji o několik měsíců později prohlásil za hrdinku roku.

Ať už se u Binti Juy projevil smysl pro morální povinnost, anebo jednala tak, jak byla zvyklá, zachovala se ohleduplně a odpovědně a bezpečně předala zraněného chlapce svým ošetřovatelům. Zachránila dítě, které nešťastnou náhodou narušilo její teritorium. Od té doby duch Binti Juy, což ve svahilštině znamená „Dcera slunce“, jasně září.

Charakteristický rys

Gorily žijí v rodinných skupinách zvaných tlupy, které sestávají ze dvou až dvaceti jedinců. Dominantní samci mají na zádech pruh stříbřité srsti a v každé tlupě žije jenom jeden. Zbytek skupiny tvoří samice a jejich mláďata. Samec svou tlupu chrání.

Skákající hrdina

Sympatický klokan je jednou z ikon a oblíbených symbolů Austrálie. O jeho nesmrtelnost se postaral populární dětský seriál *Skippy*, natáčený koncem šedesátých let minulého století, kdy se tohle jedinečné zvíře začalo pravidelně objevovat na obrazovkách po celém světě.

Klokan jako by vznikl kombinací několika zvířat: má poměrně malou hlavu připomínající jelena a tělo ve tvaru hrušky s velkým zadkem. Stojí na dvou nohách jako člověk a jediný z velkých zvířat skáče jako žába. A aby toho nebylo málo, samice často vypadá, že má dvě hlavy – jednu na krku a druhou vykukující z prostředku břicha. Menší hlava pochopitelně patří mláděti hovícímu si v matčině vaku.

Po zemi protinožců poskakuje 25 milionů klokanů, a přestože na jejich oblíbené trasy upozorňují dopravní značky kolem silnic, oslňující světla a hluk motorů mohou zvířata vyděsit tak, že skočí pod auto. Klokaní mládě přežije ve vaku mrtvé matky až pět dní, proto ochránci zvířat

lidi nabádají, aby v případě nalezení mrtvé samice zkontrolovali její vak, jestli v něm není živý potomek.

V roce 2000 zachránili Richardsovi mládě klokana obrovského, jehož matku zabilo auto. Opatrně je vyňali z vaku, odnesli domů a uměle ho odchovali. Malí klokani obvykle vydrží v matčině vaku do stáří devíti měsíců, avšak samice je kojí přibližně do roku a půl.

Richardsovi pojmenovali svého klokánka Lulu a celá rodina – Len, Lynn a jejich děti Luke a Celeste – pomáhala s výchovou „mimina“. Netrvalo dlouho a Lulu se stala řádným členem rodiny, jehož adoptovala dokonce i kočka a pes.

Jak Lulu rostla, volně se pohybovala po pozemku Richardsových i v blízkém okolí, kde spásala trávu, listí keřů a kůru. Ráda trávila čas se svými páníčky. Chodila za nimi do domu pro něco dobrého k snědku, anebo se pomazlit. Za chladnějších nocí se vyhřívala s rodinou u krbu.

Vytvořila si ke svým lidem silné pouto, obzvlášť k Lenovi, a čekala na něho, až přijde domů z práce. Chodila za ním jako pejsek, když se procházel po svém ranči v regionu Gippsland ve státě Victoria na jihovýchodě Austrálie.

V září 2003 se nad oblastí přehnala silná bouře a Len šel ven zjistit rozsah škod. Lulu ho doprovázela. Během procházky se ze stromu ulomila silná větev a udeřila dvaapadesátiletého muže do hlavy. Okamžitě upadl do bezvědomí.

Lulu na neštěstí zareagovala tak, že zůstala stát nad nehybným tělem a vydávala nezvyklý krákoravý zvuk.

„Zjevně se snažila přitáhnout naši pozornost, protože takhle se nikdy nechovala,“ řekla novinářům sedmnáctiletá Celeste.

„Trvalo to asi patnáct minut. Nevěděli jsme, co to je, proto jsme se šli podívat ven, co se děje. Lulu stála nad tátočným tělem a volala nás. Kdyby nebylo jí, mohl zemřít. Lulu je moje hrdinka.“

Kdyby nebylo Lulina nepřetržitého a naléhavého volání, rodina by Lena tak rychle nenašla. Vrtulník ho převezl do nemocnice v Melbourne.

Podle CNN Len v rádiu vypověděl, že mu Lulu rovněž poskytla první pomoc. „Od synovce jsem se později dozvěděl, že když ke mně přiběhl, viděl, že mě Lulu převálila na bok, aby mi z pusu mohly vyjít zvratky. Tím mě zachránila, protože jinak bych se udusil.“

Zdá se, že Lulu bystře uvažovala, stejně jako Skippy, vynalézavý hrdina ze slavného televizního seriálu. Kdykoliv objevil člověka v nesnázích, uvědomil o tom svého kamaráda, chlapce Sonnyho.

Možná Lulu viděla pár dílů, protože pohotovou reakcí zachránila život svému páníčkovi Lenovi.

Za svůj hrdinský čin získala 19. května 2004 od Spolku na ochranu zvířat cenu „Národní zvířecí hrdina“. Stala se prvním klokanem a jediným původním australským zvířetem, které získalo toto prestižní ocenění.

Jako by jeden dobrý skutek navázal na druhý. Před čtyřmi lety Len Richards a jeho rodina zachránili Lulu život, a ta mu to nyní oplatila.

V květnu 2009 poslal Len následující vzkaz: „Lulu je tu pořád s námi. Pravidelně se přichází pomazlit, dát si něco dobrého na zub nebo se ohřát u krbu. Dokonce si při různých příležitostech přivedla i pár kamarádů.“

Charakteristický rys

Největší druh klokana, klokan rudý, měří vzpřímený sto osmdesát centimetrů a váží sto třicet kilogramů. Dokáže vyvinout rychlost až šedesát kilometrů v hodině, do délky skočí osm metrů a tři metry do výšky. Žije ve stádech.

Jarod, můj hrdina!

Září roku 2007 pomalu, ale jistě špělo ke svému konci, stejně jako sychravý podzimní den. Začínalo se smrákat. Donna Perreaultová z vesničky Genelle na jihu Britské Kolumbie byla doma spolu se svými dvěma psy plemene čau-čau.

Zrovna telefonovala se synem, pobývajícím v Texasu, a černý Jarod pochruoval kousek od ní. Zrzavá fenka Míša dřímala venku u auta. Vtom Donna zaslechla Míšino hluboké hrdelní zaštekání. Znělo varovně.

Vykoukla z okna právě včas, aby viděla, jak se k její fence plnou rychlostí žene medvěd baribal. V panice upustila telefon a začala z plných plic křičet. Myslela jen na bezpečí své milované Míši.

V oblasti, kde žije, se medvědi objevují pravidelně. Kolem kopců protéká řeka Columbia a krajina je tu nádherná nejen pro milovníky přírody a života v divočině, ale především je ideální pro medvědy.

Za běžných okolností se místní obyvatelé nevzrušují. Město se řídí heslem: „Dopřejte jim prostor a obdivujte jejich majestát.“ Tenhle medvěd si očividně vyšel večer na procházku a dostal chuť na Donninu Míšu.

Donnin řev medvěda vyděsil. Pustil ubohou fenku a schoval se za auto.

Skoro dvanáctiletá Míša zapomněla na blížící se seniorský věk a rozhodla se bránit svoje území. Rozběhla se za medvědem. Když se k ní otočil a chystal se zaútočit, k Donninu nemilému úžasu se za autem objevil Jarod, o kterém si jeho panička myslela, že zůstal doma v bezpečí. Jenže za sebou nezavřela, když vyběhla ven.

A tak se mohl Jarod zapojit do rvačky. Šestiletý pes se vrhl na medvěda plnou silou a s obrovským odhodláním. Medvěd na Jaroda útočil a snažil se ho udeřit tlapou. Pak se bez varování otočil a pustil se do Míši. Donna si všimla kýble, koštěte a lopaty stojících poblíž dveří. Zvedla kbelík a hodila ho po medvědovi. Přitáhla tím k sobě jeho pozornost. Medvěd se po ní ohnal a ošklivě jí roztrhl hrudník. Snažila se vycouvat. Jarod dál na medvěda dorážel a kousal ho, ale ten se soustředil na Donnu. Ta popadla koště a vši silou jím praštila medvěda přes čenich.

Medvěd se zarazil, ale vzápětí se na ni vrhl potřetí. Jarod nehodlal baribala nechat, aby zabil jeho oddanou paničku anebo psí kamarádku. Útočil na chlupáče s narůstající zúřivostí a opakovaně do něho zarýval zuby.

Baribal si to nenechal líbit, přestal se zajímat o Donnu a Míšu a veškerou pozornost věnoval Jarodovi. Pes odběhl od auta a s medvědem v závěsu zmizel za garáží. Donna se mohla soustředit na Míšu. Stárnoucí fenku medvěd několikrát odhodil a byla obalená jeho slinami. Přesto se chtěla rozběhnout za baribalem. Donna ji proto popadla za obojek a odvedla do domu, aby se jí nic nestalo.

Potom se vydala hledat Jaroda. Volala na něho, a když na ni vykoukl zpoza garáže, pro jistotu se natáhla pro lopatu, než se za ním vydala. Pes byl k její velké úlevě sám.

„Oba jsme běželi do domu a já za námi zabouchla dveře.“

Vtom si všimla odloženého mobilu, z něž se linul vyděšený hlas jejího syna: „Mami! Mami!“ Díky otevřenému oknu slyšel, že se doma něco děje. Kromě křiku se ozývalo vrčení a štěkání. Zeptal se mámy, jestli je v pořádku. Ta si teprve poté uvědomila, že ji medvěd zasáhl tlapou. Adrenalin vykonal své, necítila bolest a na zranění zapoměla.

Donna pyšně předvádí Jarodovo ocenění pro zvířecí hrdiny.

„Podívala jsem se na sebe a uviděla rozervané tričko. Rána vypadala, jako by po mně někdo přejel filetovacím nožem.“ Šrámů utřžila víc, přesto Donna přísahá, že následná injekce proti tetanu bolela víc.

Bylo načase zkontrolovat psy. Vzhledem k jejich heroickému nasazení se bála, co objeví.

„K mému překvapení měl Jarod na zádech jediný mělký škrábanec. Míša měla krk celý oslintaný, ale jinak se jí

vůbec nic nestalo. Neuvěřitelné!“ Později sice potřebovala od psího fyzioterapeuta napravit záda, ale byla celá.

Jarod za svoje hrdinství získal dvě prestižní ocenění. V Britské Kolumbii se stal Zvířecím hrdinou roku 2008 a v roce 2009 byl uveden do Zvířecí síně slávy Purina, která zvířecí hrdiny z celé Kanady vyznamenává už 41 let.

Statečný pes nasadil život, aby uchránil paničku a psí kamarádku před vážným zraněním, nebo možná dokonce smrtí.

„Ani vypovědět neumím, jak moc Jaroda milujeme a vážíme si ho. Je to statečný a oddaný přítel.“

Donna Jaroda adoptovala jako čtyřletého potom, co se dozvěděla, že má být uspán. Svaz chovatelů plemene čau-čau v Oregonu naléhavě hledal někoho, kdo by se ho ujal. Donnina sestra má jasno: „Ty jsi mu zachránila život, když sis ho k sobě vzala, a on na oplátku zachránil tebe a Míšu.“

Již před nemilým incidentem Donna považovala Jaroda za dárek od Boha. Teď je i jejím psím hrdinou.

Záchranáři s ploutvemi

Od roku 1952 zaútočil žralok bílý u pobřeží kalifornského Monterey County jenom devětkrát, a byla to poslední věc, která by Todda Endrise napadla, když si 28. srpna 2007 užíval svého nejmilejšího sportu, surfování. Vše probíhalo jako jindy. Společně s kamarády vyrazil na Marina State Beach a čekal na příhodné vlny.

Byl ve vodě sotva čtvrt hodiny, když se zčistajasna objevil žralok.

Todd později vypověděl: „Nepřišla vůbec žádná výstraha. Uviděl jsem ho možná čtvrt vteřiny předtím, než

zaútočil – ale úplně bez varování. Připlul ke mně obrovský žralok a názorně mi předvedl, jaký je dokonalý predátor.“

Todd zrovna seděl na surfovacím prkně, když do přední části vrazil pět metrů dlouhý a sto čtyřicet kilogramů těžký žralok. Rozevřel obrovské čelisti, avšak nedokázal najednou stisknout Todda i jeho surf.

Udeřil proto podruhé. Todd ležel na surfovacím prkně, což žralokovi umožnilo sevřít jeho trup i prkno, jako by se zakousl do sendviče.

Zuby ostré jako břitva se zaryly do mladíkových zad, ale břicho našťestí tiskl k desce, která ochránila jeho vnitřnosti a životně důležité orgány.

Při třetím útoku se žralok pokusil spolknout Toddovu pravou nohu. Následovalo přetahování. Žralokovo sevření mladíka ukotvilo a umožnilo mu vrátit úder. Levou nohou vytrvale kopal predátora do hlavy a nosu, dokud ho nepustil. Pravou nohu měl rozdrásanou až na kost, ale přežil.

Čtyřiaadvacetiletý Todd bojoval s největší dravou parybou planety ze všech sil. Podle Todda nebylo co řešit. Typická situace: Uteč, nebo bojuj. Jenže všechno se seběhlo tak rychle, že mu nezbyvalo nic než bojovat.

Celé dopoledne skotačilo v příboji hejno delfínů, jak mají tato zvířata ve zvyku. Wes Williams, Toddův kamarád, surfoval poblíž Todda, když vtom kolem něho začali delfíni kroužit. Zpočátku to nepovažoval za nic mimořádného.

Zrovna mířil ke břehu, když zaslechl Todda křičet. Otočil se k němu a viděl, že kamarád spadl z prkna a věží ve vodě. Delfíni kolem něho kroužili a útočili. Jeden dokonce vyskočil z vody a vztekle zamával ocasem. Když později Wes událost popisoval, přiznal, že se divil, čím Todd delfíny tak našťval.

Pak si všiml vody zakalené krví a uvědomil si, že ve vodě je žralok. Delfini Todda obklopili a vši silou bušili ocase do krvavé vody. Brian Simpson, další surfař, uvedl, že se delfini postavili mezi Todda a žraloka a bránili mladíka vlastními těly. Neváhali na žraloka útočit. Delfinův nos tvoří silná kost, čímž se z něj stává účinná a nebezpečná zbraň.

Příplutí delfinů byl zázrak, který Toddovi zachránil život. Delfini udrželi žraloka v šachu a on se mohl vysoukat na prkno a uprchnout. Štěstí se na něho usmálo podruhé v okamžiku, kdy chytil správnou vlnu, která ho dovezla na břeh.

Brian Simpson, rentgenologický asistent, už byl na pláži, připravený postarat se o vážně zraněného kamaráda. Poskytoval mu první pomoc až do příjezdu záchranářů. Todd ztratil obrovské množství krve. Vrtulník ho přepravil do nejbližší nemocnice. K ošetření jeho zranění potřebovali chirurgové 500 stehů a na 200 svorek.

Bez ochranného zásahu delfinů by na břeh živý nedorazil. Jakmile spadl z prkna, stal se pro žraloka opravdovou návnadou. Co se týče predátora, tak ten si vesele odplul. V oblasti, kde se vyskytl, jsou mořští živočichové chráněni, a podle Todda je to tak správné.

„Nechtěl jsem, aby žraloka někdo pronásledoval a zabil,“ přiznal Todd. „To my jsme pronikli do jeho království.“

Mladík se léčil několik měsíců a podstoupil náročnou fyzioterapii. Odmítal ale připustit, aby jeho lásku k surfování poznamenal strach.

Pouhých šest týdnů po incidentu sebral odvalu a šel surfovat na místo, kde došlo k útoku. Nyní vede mezinárodní poradní výbor fondu pro výzkum žraločíh útoků, který cílí na problematiku vztahů žralok-člověk-delfin

v naději, že díky lepšímu porozumění se podaří zabránit budoucím napadením.

O delfínech je známo, že používají své nosy, výskoky do vzduchu a údery ploutvemi, aby ochránili zraněné nebo nemocné členy svého hejna před žraločími útoky. Zdá se, že se stejným nadšením se pustili do zastrašování predátora, když se v ohrožení ocitl člověk. Podobné události byly zaznamenány po celém světě.

Martin Richardson z anglického Colchesteru si byl v roce 1996 zaplavat v Rudém moři, když na něho zaútočil žralok. Několikrát ho kousl do různých částí těla, mladík utrpěl i propíchnutí plíce. Na pomoc mu přispěchala trojice delfínů. Obklopila ho a žraloka zahнала. Zachránila mu tím život.

V roce 2002 Grant Dickson ztroskotal s rybářským člunem u pobřeží australského Queenslandu. Hodně krvácel a držel se převrácené loďky, když vtom ho obklopilo hejno žraloků. Jeden z nich si troufal blíž a blíž. Najednou se na scéně objevili delfíni a žraloky odehnali. Reportérům později vypověděl, že jim vděčí za život.

Nikdo nedokáže s jistotou vysvětlit, proč mají delfíni tak rádi lidi, že jim ochotně přispěchají na pomoc v okamžiku, kdy to nejméně čekají, ale pro Todda Endrise a další zachráněné suchozemce se stali strážnými anděly s ploutvemi.

Nebe počká

*Život je němé tváři stejně drahý jako člověku.
Jeden jako druhý touží po štěstí a bojí se bolesti,
jeden jako druhý chce žít a ne zemřít.*

Dalajláma

Příběh o Noemovi, který nakládal zvířata po dvou na svoji archu, aby je spasil před potopou světa, je možná prvním organizovaným úsilím vynaloženým na záchranu zvířat. První organizace na světě, zabývající se jejich cílenou ochranou, byla založena v Londýně roku 1824 – Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals (Královská společnost pro prevenci krutosti vůči zvířatům). V té době byla zvířata považována za zdroj potravy, dopravní prostředek a náčiní ke sportovnímu vyžití. Kdo vůči nim projevil soucit, byl pokládán za podivína.

V roce 1866 vznikla v New Yorku American Society for the Prevention of Cruelty to Animals (ASPCA, Americká společnost pro prevenci krutosti na zvířatech) a po devíti letech předložila návrh prvního zákona na ochranu hospodářských zvířat, zejména koní. Tato organizace úspěšně prosadila zákony týkající se i koček a psů.